Screenen en adviseren van cataractpatiënten over implantlenzen (K0829)

Servicedocument – Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Screenen en adviseren van cataractpatiënten over implantlenzen.	
Complexiteit:	De technisch oogheelkundig assistent krijgt steeds vaker te maken met patiënten die kiezen voor een lensimplantatie. Hij wordt dan ook nauw betrokken bij de screening en advisering van deze patiëntenpopulatie. Van de patiënt die kiest voor een lensimplantatie wordt verwacht dat hij alle voor-en nadelen van de lensimplantatie goed in overweging kan nemen voordat hij de procedure in gaat. De technisch oogheelkundig assistent speelt een cruciale rol hierin en er wordt van hem verwacht dat hij de verwachtingen van de patiënt goed kan managen naar de juiste lenskeuze. Hierbij kan hij te maken krijgen met patiënten die zich goed maar ook minder goed voorbereid hebben en met de situatie dat wat de patiënt wil niet altijd uitgevoerd kan worden qua techniek of financiën. De technisch oogheelkundig assistent wordt dan geacht de patiënt toch tot een verantwoorde lenzekeuze te laten komen. Op grond van de verwachting van de patiënt, het afnemen van de anamnese, het uitvoeren van de metingen en de functieonderzoeken zal hij dan ook tot een goede analyse moeten komen voor het type lens dat wenselijk en haalbaar is. Dit vraagt van de technisch oogheelkundig assistent een goed observatievermogen en communicatieve vaardigheden. Daarnaast moet hij kunnen inspelen op veranderende situaties. Ook de parameters voor het oog verkregen uit de metingen en functieonderzoeken, kunnen voorafgaand of tijdens de ingreep bepalend zijn om toch te komen tot een andere lenskeuze. De patiënt moet ook hier informatie krijgen waarom een ander type lens wenselijker is. De technisch oogheelkundig assistent zal zijn bevindingen dan ook goed moeten kunnen onderbouwen en vertrouwen moeten wekken op basis van zijn deskundigheid. Verder heeft de technisch oogheelkundig assistent te maken met veel soorten implantlenzen van verschillende sterktes en met snelle technologische ontwikkelingen op dit gebied. Dit vraagt dat hij zijn deskundigheid op dit gebied continu op peil houdt.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De technisch oogheelkundig assistent werkt zelfstandig, op uitvoerend niveau en volgens protocol bij de screening en advisering van cataractpatiënten over implantlenzen. Hij kan hierbij zijn keuzes verantwoorden, onderbouwen, zijn eigen grenzen bewaken of aangeven en hij draagt zijn bevindingen over aan de oogarts. Hij is hierbij verantwoordelijk voor de resultaten van zijn eigen werkzaamheden. Binnen die kaders kan hij omgaan met onverwachte situaties en omstandigheden zoals spoed en/of situaties die afwijken van het protocol. Hij legt hierbij verantwoording af aan zijn leidinggevende over de uitvoering van zijn werkzaamheden. Verder heeft hij veelvuldig overleg met collega's om de werkprocessen goed uit te kunnen voeren.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Aanvullende anamnese uitvoeren.	De technisch oogheelkundig assistent neemt een aanvullende anamnese af om de juiste implantlens voor de operatie te bepalen en informeert de patiënt over de operatie en benodigde nazorg.	De beginnend beroepsbeoefenaar stelt vlot relevante vragen en koppelt antwoorden aan (on)mogelijkheden van de operatie. Hij verwerkt gegevens accuraat in de patiëntstatus, controleert verwachtingen en handelt volgens beroepsnormen.	De technisch oogheelkundig assistent levert een volledig anamneseverslag in de patiëntstatus op. Daarin zijn de (on)mogelijkheden van de operatie en benodigde nazorg voor de patiënt vastgelegd.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Oogheelkundige metingen verrichten.	De beginnend beroepsbeoefenaar verricht oogheelkundige metingen en onderzoekt ogen van de patiënt om juiste parameters te verkrijgen voor het juiste lenstype.	De beginnend beroepsbeoefenaar voert metingen en functieonderzoeken zorgvuldig en accuraat uit, volgt voorgeschreven procedures en legt bevindingen volledig en nauwkeurig vast in de patiëntstatus.	De patiëntstatus bevat een volledig verslag van bevindingen uit oogheelkundige metingen en uitgevoerde functieonderzoeken, zodat de uitkomst daarvan duidelijk is vastgelegd voor verdere beoordeling.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Begeleiden van de patiënt naar lenskeuze.	De technisch oogheelkundig assistent begeleidt de patiënt richting lenskeuze door oogaandoening, gevolgen en mogelijke operatie met lenstype te bespreken, inclusief alternatieven bij wensafwijking.	De beginnend beroepsbeoefenaar geeft uitleg over de operatie begrijpelijk en toegankelijk, luistert actief en vat samen, weegt mogelijkheden zorgvuldig af en bespreekt voor- en nadelen volgens beroepsnormen.	De patiënt heeft een weloverwogen keuze voor de operatie, nadat de technisch oogheelkundig assistent bespreekt welke mogelijkheden bij het lenstype aansluiten.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Patiënt(gegevens) overdragen aan oogarts.	De technisch oogheelkundig assistent draagt patiëntgegevens over aan de oogarts, vult mondeling aan indien nodig, verzorgt de afhandeling van de patiëntstatus en maakt indien nodig een vervolgafspraak.	De beginnend beroepsbeoefenaar weegt informatie zorgvuldig af en komt tot een juist, onderbouwd standpunt. Hij maakt onderscheid tussen hoofd- en bijzaken, bewaakt grenzen en geeft deze tijdig door.	De patiënt is klaar voor diagnostiek en eventuele operatie door de oogarts, waarbij de overdracht gereed is en de patiëntstatus is afgehandeld.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden per examenmoment opgeteld. De omzettingstabel van dat moment geeft het afzonderlijke momentcijfer. De school bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmomenten en registratie

Dit examen bestaat uit afzonderlijk beoordeelde examenmomenten. De school registreert de momentcijfers en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. Een herkansing kan per moment; andere geldige resultaten blijven behouden.

Moment	Werkprocessen	Opdrachten	Max. punten
1	D1-K1-W1, D1-K1-W2	1, 2	24
2	D1-K1-W3, D1-K1-W4	3, 4	24

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl